

Tilbageholdelse i boligen (SEL § 127)

Center Pleje og Omsorg

Lovens betingelser for tilbageholdelse i boligen

Følgende betingelser skal være opfyldt, før personalet med fysisk magt (fastholdelse) kan forhindre en beboer i at forlade boligen eller for at føre denne tilbage til boligen:

- Borgeren har en dokumenteret betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, og han/hun er visiteret til hjælp.
- Hvis borgeren er i stand til at give informeret samtykke, skal alt hvad der er muligt, forinden være foretaget for at opnå borgerens frivillige medvirken.
- Der er nærliggende risiko for, at den pågældende ved at forlade bo- eller dagtilbuddet udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, og
- Forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet for at afværge denne risiko
- Lovens andre muligheder for magt (alarm eller særlige døråbnere) skal være forgæves forsøgt eller overvejet.
- Der skal foreligge en forudgående tilladelse fra Borgervisitationen på tilbageholdelse og tilbageføring til boligen.
- Tilladelsen skal være tidsbegrænset (og skal revurderes senest 3 måneder efter tilladelsen er givet).

OBS! Tilbageholdelsen må udelukkende ske ved hjælp af fysisk fastholdelse, dvs. ved brug af personalets hænder og/eller arme. Tilbageholdelsen må ikke ske ved hjælp af f.eks. redskaber eller låst dør.

Ifølge socialministeriets magtvejledning skal der - inden tilbageholdelse i boligen kan besluttes - f.eks. foreligge en konkret viden om, at personen ofte forlader boligen, og/eller vedvarende udtrykker ønske om at forlade boligen.

Der skal endvidere være en begrundet formodning om, at borgeren ved at forlade boligen/tilbuddet er i fare for at påføre sig selv eller andre væsentlig personskade. Det kan f.eks. være, hvis der tæt på tilbuddet er en mose, en å eller en trafikeret vej, som borgeren tidligere er søgt hen mod.

Det er således ikke tilstrækkeligt at have en formodning om, at borgeren vil forlade boligen og derved udsætte sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade.

Der er ikke hjemmel til at føre borgeren tilbage til et lokale med låst dør. Fysiske indgreb i form af at føre en borger tilbage skal kombineres med tryghedsskabende initiativer m.v. og forudsætter således altid, at der er personale eller andre tilstede, som kan yde denne hjælp.

Da behovet kan ændre sig i forhold til den enkeltes helbredstilstand og oplevelse af fortrolighed med omgivelserne, skal det løbende vurderes, om en mindre indgribende

foranstaltning kan anvendes. Den pågældende kan tilpasse sig hurtigere til nye omgivelser end forventet eller f.eks. påbegynde diverse aktiviteter, som mindsker eller fjerner behovet for tilbageholdelse.

Særligt om advokatbistand

- Borgervisitation skal sørge for, at borgeren får gratis advokatbistand i sager om tilbageholdelse i boligen efter servicelovens § 127.
- I følge § 6 i magtanvendelsesbekendtgørelsen har kommunen pligt til at benytte de advokater, der er udpeget af Statsforvaltningen. Dog kan den, der iværksættes foranstaltninger over for, efter § 7 i bekendtgørelsen altid vælge sin egen advokat, men kommunen skal i så fald påse, at en advokat, som er privat antaget, ikke bliver inhabil på grund af forholdet mellem klienten og klientens ægtefælle, pårørende m.fl.
- **NB!** Pårørende eller andre kan ikke pege på en advokat på borgerens vegne.
- Udgiften til advokat i form af salær og transport afholdes af Borgervisitation.

Personer omfattet af foranstaltninger efter servicelovens § 127 skal underrettes om adgangen til at rette henvendelse til Folketingets udvalg i henhold til grundlovens § 71, stk. 7, om tilsyn med personer, der er underkastet administrativ frihedsberøvelse. Dette gælder også, hvis der er givet samtykke til foranstaltningen.

Akut tilbageholdelse

Tilbageholdelse uden Borgervisitationens forudgående tilladelse kan kun ske, hvis betingelserne for udøvelse af nødret er opfyldt. Se beskrivelsen af nødret i den generelle instruks.

Registrering og indberetninger

Godkendt brug af tilbageholdelse i boligen skal registreres første gang, det tages i brug og efterfølgende hver gang borgeren modsætter sig brugen.

Registrering skal foretages straks og senest dagen efter episoden har fundet sted af den medarbejder, der har iværksat tilbageholdelsen.

Lederen har pligt til at sørge for opfølgning og refleksion, og at indsende indberetningsskemaerne (Socialstyrelsens skema 1) én gang om måneden.

Udarbejdelse af handleplan

SEL § 136 stk. 2 pålægger kommunen at udarbejde en handleplan for alle personer, overfor hvem der er truffet beslutning om magtanvendelse. Handleplanen udarbejdes af lederen og skal indeholde:

- Formålet med indsatsen således at behovet for indgreb kan afsluttes
- Hvilken indsats, der er nødvendig for at opnå formålet
- Den forventede varighed af indsatsen

Dokumentationskrav

I forbindelse med magtanvendelsen skal følgende punkter dokumenteres i CARE:

- Formålet med magtanvendelsen.
- Hvad der forgæves er gjort/overvejet for at undgå magtanvendelsen
- At der er søgt og opnået forhåndsgodkendelse.
- Hvornår magtanvendelsen er sat i værk.
- Hvilket tilsyn, lederen har besluttet under magtanvendelsen, overvejelserne herom og hvornår der er ført tilsyn.